

І. І. Лугош, аспірант,

С. С. Сухарев, д.х.н.

*ДВНЗ «Ужгородський національний університет», Ужгород***ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ВОДНИХ РЕСУРСІВ НПП «СИНЕВИР»**

Анотація. *Національний природний парк «Синевир» має значну туристично-рекреаційну привабливість, тому зазнає значного туристичного навантаження. Особливого впливу зазнають водні ресурси території, адже водовідведення здійснюється, переважно, у поверхневі водойми без належної очистки стічних вод. Прослідковується загальна тенденція погіршення якості поверхневих вод, зокрема і вод річки Теремля.*

Ключові слова: туристичне навантаження; річка Теремля; водовідведення; моніторинг; якість природних вод.

Українські Карпати, зокрема і Закарпатська область, завжди приваблювали туристів і рекреантів з огляду на особливості умов території, а також наявності туристично-привабливих об'єктів. Національний природний парк «Синевир» є одним з найбільш відвідуваних території ПЗФ області, чому сприяє кілька причин. В той же час, розвинута інфраструктура туристично-рекреаційної галузі призводить до надмірного туристично-рекреаційного навантаження на територію НПП, яке у кілька разів перевищує норму цього показника для гірських територій.

Водні ресурси НПП «Синевир» зазнають особливого впливу туристично-рекреаційної галузі. Цьому приносять значна кількість садиб і готелів, які споживають воду переважно із свердловин, але водовідведення здійснюється здебільшого у поверхневі водойми без попередньої очистки стічних вод. Лише кілька об'єктів туристично-рекреаційної інфраструктури мають системи очистки комунально-побутових стічних вод або септики. Скид стічних вод здійснюється переважно у річку Теремля, яке бере виток у межах НПП «Синевир» і протікає через територію національного природного парку аж до водосховища (Теремля-Ріцької ГЕС). Крім того, дворогосподарства та інфраструктурні об'єкти населених пунктів (с. Синевирська Поляна, с. Синевир, с. Негровець, с. Колочава та інші) території НПП також здійснюють скид стічних вод к річку Теремля.

Попередня оцінка стану вод річки Теремля показала, що якість води погіршується після населених пунктів, хоча за рахунок значної кількості потічків, якими живиться річка, стан води в річці стабілізується за рахунок розведення. Серед гідрохімічних показників, за якими спостерігається деяке погіршення якості річки Теремля слід зазначити ХСК, БСК₅, концентрацію розчиненого кисню, вміст фосфатів та поверхнево-активних речовин, концентрацію неорганічних сполук Нітрогену. Окремо слід зазначити мікробіологічні показники якості води, які здебільшого погіршуються. Особливе занепокоєння викликає патогенна мікрофлора, наявність якої подекуди зустрічається у пробах води річки Теремля.